

ระเบียบวิธีวิจัย

การเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาเรื่องการย้ายถิ่นของนักศึกษาวิทยาลัยครูส่วนกลาง ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้น ผู้ศึกษาได้ใช้ข้อมูลปฐมภูมิที่ได้จากการสอบถามสอบถาม ซึ่งส่งให้แก่ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ทั้งภาคปกติและภาคนอกเวลา ทั้งชายและหญิงของวิทยาลัยครูทุกแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร อันมี วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ วิทยาลัยครูสวนสุนันทา วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูพระนคร และวิทยาลัยครูธนบุรี

เพื่อให้ได้ขนาดตัวอย่างที่ดีที่สุด ที่สามารถแทนประชากรนักศึกษาทั้งหมดได้ จึงกำหนดขนาดตัวอย่างโดยควบคุมค่าประมาณที่ใหม่ความคลาดเคลื่อนไม่เกินร้อยละ 3 โดยใช้สูตร

$$n = \frac{t^2 \frac{PQ}{d^2}}{1 + \frac{1}{N} (t^2 \frac{PQ}{d^2} - 1)}$$

เมื่อ n เป็นจำนวนตัวอย่างที่ต้องการ

N เป็นจำนวนประชากรนักศึกษาทั้ง 6 วิทยาลัยในส่วนกลาง = 7291

t เป็นค่า t test ให้ = 2

P เป็นโอกาสของผู้ย้ายถิ่น สมมติให้เป็นครึ่งต่อครึ่งกับผู้ไม่ย้ายถิ่น คือ

$$Q = .5$$

d เป็นค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณที่ควบคุมได้ ให้ = .03

เมื่อแทนค่าและคำนวณแล้ว จะได้จำนวนตัวอย่าง 965 คน จากนั้นได้เฉลี่ยตัวอย่างไปในแต่ละวิทยาลัย โดยให้เป็นสัดส่วนกับขนาดและเพศของประชากรแต่ละวิทยาลัย (PPS Sampling) รวมทั้งเลือกนักศึกษาภาคปกติและภาคนอกเวลาอย่างเป็นสัดส่วนต่อจำนวนประชากรด้วย เมื่อได้จำนวนตัวอย่างนักศึกษาแต่ละเพศแต่ละประเภทของการเรียน (ภาคปกติและภาคนอกเวลา) ในแต่ละวิทยาลัยแล้ว จึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมดเรียงตามห้องเรียนในแต่ละวิทยาลัย โดยใช้ตารางเลขสุ่ม ให้ได้จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ ดังตารางข้างล่างนี้

วิทยาลัยและประเภท	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด			จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
บ้านสมเด็จ						
ภาคปกติ	311	394	705	41	53	94
ภาคนอกเวลา	209	413	622	28	54	82
รวม	520	807	1327	69	107	176
ธนบุรี						
ภาคปกติ	167	256	423	22	34	56
ภาคนอกเวลา	229	353	582	30	47	77
รวม	396	609	1005	52	81	133
สวนกุหลาบ						
ภาคปกติ	—	631	631	—	84	84
ภาคนอกเวลา	—	565	565	—	75	75
รวม	—	1196	1196	—	159	159

วิทยาลัยและประเภท	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด			จำนวนตัวอย่างที่ต้องการ		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สวนสุนันทา						
ภาคปกติ	131	185	316	17	25	42
ภาคนอกระยะเวลา	353	239	592	47	32	79
รวม	487	424	908	64	57	121
จันทรเกษม						
ภาคปกติ	490	515	1005	65	69	134
ภาคนอกระยะเวลา	499	401	900	67	52	119
รวม	989	916	1905	132	121	253
พระนคร						
ภาคปกติ	218	192	410	29	25	54
ภาคนอกระยะเวลา	275	245	520	36	33	69
รวม	493	437	930	65	58	123
รวม						
ภาคปกติ	1317	2173	3490	174	289	463
ภาคนอกระยะเวลา	1565	2216	3781	208	294	502

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของนักศึกษา คือ วิทยาลัยที่กำลังศึกษาอยู่ อายุ และ เพศ
2. การศึกษาและอาชีพของบิดามารดา
3. ฐานะทางการเงิน
4. จำนวนเงินต่อเดือนที่นักศึกษาได้รับ
5. สถานที่เกิดและสถานศึกษาชั้นต้น
6. ภูมิลำเนาเดิม
7. การย้ายถิ่น
8. การย้ายสำมะโนครัวตามกฎหมาย
9. เหตุผลในการเลือกศึกษาในกรุงเทพฯ ฯ
10. บุคคลที่นักศึกษาอาศัยอยู่ด้วยในกรุงเทพฯ ฯ
11. สภาพที่พักอาศัยและบรรยากาศแวดล้อม
12. ระยะทางระหว่างที่พักกับวิทยาลัย
13. ผลการเรียนเมืองชั้น ป.กศ.ปีที่ 1
14. ปัญหาที่พบในกรุงเทพฯ ฯ
15. การแก้มือเท้า
16. ผลการศึกษาของนักศึกษา
17. ความมุ่งหวังในอนาคต

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้กระทำระหว่างเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายน พ.ศ. 2519 โดยนำหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไปแนะนำตัวและขอความร่วมมือในการทำวิจัย จากอธิการวิทยาลัยครูทั้ง 6 แห่ง โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบ (Pre-test) แล้วไปมอบให้กับอาจารย์ของแต่ละวิทยาลัย พร้อมทั้งแนบรายชื่อนักศึกษาที่ตกเป็นตัวอย่างทั้งระยะทางประมาณ 1 - 2 สัปดาห์ จึงไปรับแบบสอบถามคืนในชั้นแรกก็กลับคืนมาไม่ครบ และได้ติดตามผ่านทางอาจารย์ผู้สอนของแต่ละวิทยาลัยอีกหลายครั้งในเวลาประมาณ 3 - 4 สัปดาห์ รวมแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมด 946 ชุด จากขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้ 965 ตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 98.13 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

วิทยาลัยและประเภท	ขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้			ขนาดตัวอย่างที่รวบรวมได้		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
บ้านสมเด็จ						
ภาคปกติ	41	53	94	41	53	94
ภาคนอกเวลา	28	54	82	28	54	82
รวม	69	107	176	69	107	176
ธนบุรี						
ภาคปกติ	22	34	56	19	24	53
ภาคนอกเวลา	30	47	77	27	47	74
รวม	52	81	133	46	81	127

วิทยาลัยและประเภท	ขนาดตัวอย่างที่กำหนดไว้			ขนาดตัวอย่างที่รวบรวมได้		
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
สวนสุนันทา						
ภาคปกติ	17	25	42	17	25	42
ภาคนอกเวลา	47	32	79	39	31	70
รวม	64	57	121	56	56	112
สวนกุหลาบ						
ภาคปกติ	—	84	84	—	84	84
ภาคนอกเวลา	—	75	75	—	75	75
รวม	—	159	159	—	159	159
จันทราเกษม						
ภาคปกติ	65	69	134	65	69	134
ภาคนอกเวลา	67	52	119	63	52	115
รวม	132	121	253	128	121	249
พระนคร						
ภาคปกติ	29	25	54	29	25	54
ภาคนอกเวลา	36	33	69	36	33	69
รวม	65	58	123	65	58	123
รวม						
ภาคปกติ	174	289	463	171	290	461
ภาคนอกเวลา	208	294	502	193	292	485

การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลมาทำบรรณาธิกรณ (Edit) กำหนดรหัส และลงรหัสโดยตัวผู้ศึกษาเอง แล้วนำไปเจาะบัตรและทวนสอบบัตร หลังจากนั้นนำบัตรที่ เจาะและทวนสอบเรียบร้อยแล้วมาใช้กับเครื่องนับบัตร (Sorter) เสนอผลออกมา ในรูปของอัตราส่วนร้อย เพื่อเปรียบเทียบการย้ายถิ่นของนักศึกษาภาคปกติและภาคนอก เวลา ปัจจัยอันเป็นสาเหตุผลักดันหรือดึงดูดใจให้มีการย้ายถิ่น รวมทั้งปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง และวิเคราะห์ข้อมูลทั้งกล่าวด้วยวิธีการทางสถิติ และทดสอบในกรณีที่เหมาะสม เช่น ใช้ ไคลแสดคว เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย